

dávání základů inkluzivního směru vzdělávání, nemůže tato forma nahradit ucelenou přípravu pro práci s dětmi se zdravotním či sociálním znevýhodněním.

Velmi rozsáhlé a kvalitní jsou na PdF UP v Olomouci kurzy k rozšíření odborné kvalifikace pro pedagogy, kteří již učí a příslušné speciálně pedagogické vzdělání si chtějí rozšířit. Také toto rozšiřující studium je výrazně inkluzivně zaměřeno. V letech 2013 až 2015 řeší fakulta rozsáhlý projekt ESF ČR v gesci MŠMT s názvem *Systémová podpora inkluzivního vzdělávání v ČR* (číslo projektu: CZ.1.07/1.2.00/43.0003). V jeho rámci se bude více než 3 000 pedagogických pracovníků vzdělávat v kurzech a programech specificky rozvíjejících kompetence pro působení v integrovaných třídách škol.

› Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Ve vztahu k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků lze za dobrou praxi považovat projekt ŠIKK – Školská inkluzivní koncepce kraje společnosti Open Society Fund Praha, který je v současné době realizován v Karlovarském kraji. Na základě regionální analýzy potřeb učitelů v oblasti dalšího vzdělávání vyplynulo, že učitelé mají zájem o metodiky umožňující efektivní vzdělávání heterogenních třídních skupin (diferenciace výuky, hodnocení podporující rozvoj kompetence k učení, pozitivní ovlivňování třídního klimatu apod.), nicméně potřebují, aby vzdělávání nemělo podobu jednorázového kurzu, ale bylo doprovázeno mentoringem při zavádění do praxe v konkrétní škole a třídě. Na základě zjištění potřeb učitelů zahájila pracovní skupina pro rozvoj inkluzivního vzdělávání při KÚ Karlovarského kraje jednání se všemi poskytovateli DVPP v kraji, aby společně posoudili možnosti naplnění potřeb učitelů ve vztahu ke vzdělávání žáků se SVP.

Aktuálnost a proveditelnost doporučení OECD v ČR

Doporučení zaměřená na podporu zejména ředitelů a učitelů, kteří působí ve znevýhodněných školách, je třeba vnímat v českém kontextu šířeji. V ČR nejsou zatím nijak formálně ani legislativně identifikované znevýhodněné školy. Finančně zvýhodněné jsou ZŠP, respektive výuka žáků, kteří jsou vzděláváni podle RVP ZV LMP. Na základě empirického zjištění a vyjádření učitelů v rámci veřejné diskuse lze část těchto žáků považovat za žáky sociálně znevýhodněné. V tomto případě jde o nárokovou finanční podporu žáků formou příspěvku k normativu na jednoho žáka, respektive škol, které zohledňují potřeby žáků, různými opatřeními, mimo jiné rovněž snížením náročnosti vzdělávacího programu. Toto opatření, tedy vzdělávání žáků s diagnózou LMP podle méně náročnějšího programu, je v rozporu s doporučením OECD a část veřejnosti ho považuje za omezující pro rozvoj potenciálu žáka, tedy za opatření, které je proti zájmům dítěte.

Základní školy, které vzdělávají všechny žáky, tedy i sociálně znevýhodněné podle standardního programu RVP ZV, nemají nárok na žádný finanční příspěvek, kterým by pokryly potřeby vzdělávání žáků, kteří jsou sociálně znevýhodněni, i když nejsou takto diagnostikováni. Tyto školy mohou požádat o příspěvek na zajištění služeb asistenta pedagoga v rámci dotačního programu pro žáky se sociálním znevýhodněním (viz výše, kapitola 4). Tento příspěvek je nenárokový, musí být o něj každoročně požádáno a celkový objem dotačních prostředků nepokrývá požadavky všech škol.

Vyrovňování šancí žáků se sociálním znevýhodněním je spojeno se zvýšenými finančními nároky. OECD na tyto nároky upozorňuje, stejně jako na jejich efektivitu a návratnost investic do vzdělávání